

Mazākumakcionāru aizsardzība alternatīvajā tirgū

Liene Dubava
Nasdaq Baltic Emitentu pakalpojumu nodaļas vadītāja

Relatīvi zemās alternatīvā tirgus ieejas barjeras nodrošina iespēju strauji augošiem uzņēmumiem vieglāk piesaistīt to attīstībai nepieciešamo kapitālu. Tajā pašā laikā brīvākas prasības raisa jautājumus, kāda būs investoru aizsardzība alternatīvajā tirgū. Gan iekļaušanas, gan arī informācijas atklāšanas prasības alternatīvajā tirgū ir zemākas salīdzinot ar regulēto tirgu, taču kopumā abi tirgi darbojas uz līdzīgiem pamatprincipiem, lai nodrošinātu tirgus caurspīdīgumu un atklātās informācijas kvalitāti.

Zemākas informācijas atklāšanas prasības ļauj alternatīvā tirgus emitentiem nodrošināt tirgu ar nepieciešamo informāciju, šajā procesā patērējot salīdzinoši mazāk resursu. Emitenti var izvēlēties informācijas atklāšanas valodu, izmantot vietējos grāmatvedības standartus, kā arī nesniegt ceturkšņu pārskatus un ziņojumus par korporatīvās pārvaldības rekomendāciju ievērošanu. Zemākas alternatīvā tirgus prasības zināmā mērā samazina investoriem pieejamo informācijas apjomu, tomēr šīs prasības ir atbilstošas šim tirgus modelim, kas ir piemērots vietējo uzņēmēju un investoru interesēm.

Citās jomās informācijas atklāšana alternatīvajā tirgū neatšķiras no informācijas atklāšanas regulētajā tirgū. Alternatīvā tirgus investori, tieši tāpat kā regulētajā tirgū, nekavējoties tiek informēti par visu akciju cenu ietekmējošo informāciju, lai pieņemtu investīciju lēmumus. Emitentiem ir pienākums nekavējoties informēt tirgu par izmaiņām vadībā, būtiskām izmaiņām uzņēmējdarbībā, akcionāru sapulci, jaunu vērtspapīru emisiju, kā arī par visiem citiem būtiskiem notikumiem. Papildus tam alternatīvā tirgus emitenti var atklāt vairāk informācijas nekā noteikts minimālajās prasībās, tādējādi piesaistot vēl plašāku investoru loku.

Investoru aizsardzības kontekstā alternatīvais tirgus un regulētais tirgus atšķiras ar kārtību, kādā emitenti drīkst aiziet no tirgus. Regulētā tirgus emitenti drīkst atstāt tirgu tikai pēc tam, kad ir veikuši obligāto un galīgo akciju atpiršanas piedāvājumu atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajām normām, kurās stingri ir reglamentēta minimālā akciju atpiršanas cena un citi atpiršanas noteikumi. Alternatīvajā tirgū par emitentu aiziešanu no tirgus lemj tirgus organizētāja (biržas) valde. Tas gan nebūt nenozīmē, ka emitents jebkurā brīdī var izlemt pamest alternatīvo tirgu un tam ir nepieciešams tikai formāls biržas valdes akcepts – birža vienmēr vērtēs vai tādējādi netiek pārkāptas mazākumakcionāru tiesības.